

ERDELYI MAGYARÁG

Felelős szerkesztő:
Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztési órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, (Nagyvárad) P.M. Viteazul (Nagyplactér) 4 Telefon: 380

Ara 1 lej
IV évfolyam 143 sz
1935. MAJUS 25
Péntek

Olaszország kételkedik Hitler őszinteségében

Az angol közvélemény is további fegyverkezést sürget. -- A francia baloldali pártok szerint fel kell venni a tárgyalásokat Németországgal

London, május 23.

Az angol alsóház nagy véderő vitája lezárult. Utolsónak a légügyi alminiszter beszélt a kormány terveit ismertette. A lordok házában lord Halifax Hitler beszédét boncolgatva, kijelentette, hogy Hitler őszinte volt és legnagyobb figyelemmel — kell áttanulmányozni szavait. A kancellár beszéde rokonszenvet keltett Angliában és a véderő vita befejezése után, mindenki a nemzetközi helyzet enyhülését várja. Francia hivatalos körökben még nem alakult ki a végleges álláspont. A baloldali és mérsékelt pártok a közeledés mellett vannak és hangoztatják, hogy

Franciaország nem utasíthatja el a már másodszor felajánlott békeajánlatot.

Páris magatartása egyébként óvatos és Lavaltól várják a végleges állásfoglalást. La-

val viszont tartózkodik minden kiellenes-től és fenntartja magának a jogot, hogy a beszédet áttanulmányozza és szakértőkkel is tanácskozzon.

A Times megállapítja, hogy Baldwin alsóházi beszéde megnyugtatta egy kissé a kedélyeket, amelyek közvetlen háborús veszélyektől tartotta. A háború kitörésének a veszélye határozottan csökkent.

Igen érdekes még a Manchester Guardian cikke is, amely elismeri Hitler békeszándékát, de kijelenti, hogy tekintve azt, hogy a német légi fegyverkezések olyan rohamosan haladnak előre,

az angol kormány csak akkor lehet nyugodt, hogyha légi hadereje legalább is olyan erős, mint Németországé.

Népszövetségi körökben arról tárgyalnak, hogy Németország milyen feltételek mellett hajlandó visszatérni a Népszövetség

be. Genfi jogászok szerint a népszövetségi alapokmányt és a békeszerződéseket nehezen lehet egymástól elválasztani, de ha sikerülne is valamiképpen, akkor is hónapok kellenek hozzá, míg végleges helyzet alakul ki.

Az angol lapok annak a véleményüknek adnak kifejezést, hogy az angol kormánynak fel kell szólítani Németországot, hogy vegye fel a megegyezési tárgyalások folyamatát, hogy így legalább átmenetileg nyugodt helyzetet teremtsenek, amely egy nagyobb és szélesebb körű tárgyalásnak legyen az alapja.

Olaszországban sem alakult ki a hivatalos vélemény, de a lapok egyrésze kételkedik Hitler őszinteségében. Általános felfogás az, hogy csak Strésán át vezet az út a béke felé és Strésa pedig olyan amilyen.

Tatarescu és Dinu Bratianu között teljes az egyetértés

Bucuresti, május 23.

Dinu Bratianu két napi huzódózás után tegnap végre találkozott Tatarescu miniszterelnökkel és vele két teljes órán át megbeszélést folytatott. Utána együttes nyilatkozatot adtak le, amely szerint

nem felelnek meg a valóságnak azok a híresztelések, mintha a liberális párt elnöke és a miniszterelnök között elvi ellentétek lennének.

Dinu Bratianu külön nyilatkozott még az alkotmányreformról is és újból határozottan állást foglalt minden ilyen mozgalom ellen.

Kijelentette a liberális párt elnöke, hogy a liberális párt elveivel ellenkező és a vezérek részéről gyengeség lenne, ha ilyen kalandokba bocsátkoznának, annál is inkább, mert az ország jelenlegi alkotmánya megfelel a mai idők követelményeinek. Szerinte

az alkotmány módosítást különben is csak egyesek akarják, akik saját szándékukat akarják keresztül vinni.

Bratianu Dinu ezután fogadta a többi minisztereket, akik beszámoltak a pártelnöknek azokról az eseményekről, amelyek külföldi tartózkodása alatt történtek.

Leszavazták Rooseweltet az inflációs törvény tárgyalásán

Az Egyesült Államok elnöke a szenátusban akarja elérni céljait

London, május 23.

Roosewelt elnök már régebben hangoztatta, hogy nem adja hozzájárulását az új pénzhigítási törvény tervezethez és élni fog a vétőjoggal. A képviselőház tegnapi ülésén saját maga olvasta fel üzenetét, melyben bejelentette a vétőjog használatát. Ez-

után a képviselőház szavazására került a sor s a képviselők 322-vel 98 ellen megdöntötték a vétőjogot. A szavazás nagy fel-tűnést keltett, de remélik, hogy a szenátusban mégis sikerül a kormány álláspontját keresztülvinni.

A 333 nyereményes tombola 13. száma

Junius 9-én utazik Moszkvába Titulescu

A külügyminisztert Manolescu-Strunga is elkíséri

Bucuresti, május 23.
Titulescu külügyminiszter junius 6-án érkezik az országba, hogy jelen legyen a junius 8-i ünnepeken. Titulescu ezután

Moszkvába utazik, ahol 10 napig fog tartózkodni. Vele utazik, Manolescu-Strunga kereskedelmi miniszter is, valamint Tabakovici a CFR elnöki tanácsának igazgatója is.

Alegujabb belpolitikai kombináció

Bentoiu, a Skoda-ügy előadója igazságügyi államtitkár lesz

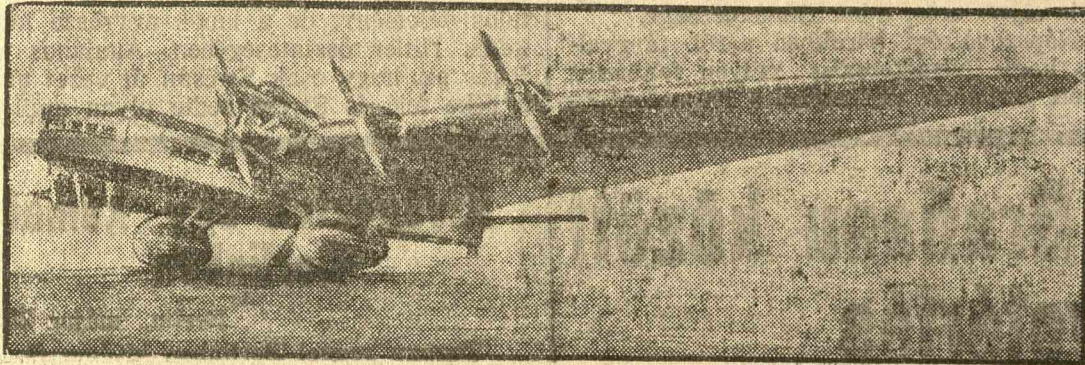
Bucuresti, május 23.
Jól informált politikai körökben úgy tudják, hogy Aurél Bentoiu, aki a nevét a Skoda-ügyben tette ismertté, rövidesen belép a kormányba, ahol igazságügyi államtitkár lesz. Őfogja megszövegezni a végleges

egységes büntető törvénykönyvet. Mivel a kormány nem akarja növelni az államtitkárok számát, ezért Roman Valer megváltik államtitkári állásától, de csak azért, hogy fontosabb missziókat kapjon.

Spanyolországba hívják a Németországból kiűldözött zsidókat

Madrid, május 23.
Négyszáz évvel ezelőtt, a spanyolországi zsidókat egyszerűen kiűzték az országból. Most a köztársasági elnök dekrétumot hozott amelyben visszahívja Spanyolországba az elűzött zsidókat, sőt a Németországból emigrált zsidóságot is. A visszatérő

zsidóknak éppen olyan jogokat biztosít, mint a többi spanyol állampolgároknak. Ugyanez a dekrétum szemrehányásokat tesz a spanyol külügyminiszternek, hogy nem vett részt a nagy zsidó filozofusnak? Maionidesnek a jubileumi ünnepein.

A „Maxim Gorkij” katasztrófája

A világ legnagyobb repülőgépe, a 70 személyt befogadó „Maxim Gorkij” 47 utasával lezuhant és porráégett.

Igy is lehet küzdeni a konkurencia ellen?

Bombát találtak a szódavizgyár kapujában

A konkurensekre gyanakszanak, akik így akartak megszabadulni az üzleti ellenféltől

Botosani, május 23.
Nem mindennapi eset tartja izgalomban egész Botosanit. Tegnap reggel, amikor a Strulovici testvérek szódavizgyárát kinyitották, megdöbbenve vették észre, hogy az épület előcsarnokában hatalmas bomba van elhelyezve, amely mellett

egy óraszerkezet működik. Pillanatoli kérdése volt, és a bomba felrobban. Azonnal értesítették a hatóságokat, amelyek a helyszínen termettek és megindították a vizsgálatot. Az a vélemény, hogy a gyár konkurensei helyezték el a bombát, hogy tönkretegyék a gyárat. Azt is megállapították, hogy a bomba olyan nagy volt, hogy 80 méter körzetben mindent elpusztított volna.

2 oldal. „ERDELYI MAGYARSÁG”
1935. MÁJUS 25.

Kíválgató és összegyűjtendő
Igazoló szelvény.

13

Aki 30 szelvényt összegyűjt, az részt vehet a 333 nyere-ményes tombolán

1935 május hó.

A NAP

★

Hitler halkabb lett

Azt hisszük, közel járunk az igazsághoz, ha azt állítjuk, hogy kedden este Európa minden rádióhallgatójának készüléke Berlin vagy valamely más német rádióállomás hullámhosszára volt beállítva. A „Führer” beszéd a birodalmi gyűlés előtt, a beszédet hetekkel ezelőtt beharangozták és kétségtelen, hogy ezt a beszédet felcsigázott érdeklődéssel várta minden európai ember, akár egy véleményrel van a horogkeresztes ideológiával, akár ellentétes nézeteket vall.

A beszéd elhangzott, leközlötték azt a lapok is, sőt hozzáfűzték a már ilyenkor szokásos kommentárokat. Egyesek meg voltak elégedve Hitler nyilatkozatával, másokban csalódást keltett a nagy békebeszéd és jelentős volt azok száma is, akik éles támadásban részesítették a Harmadik Birodalom korlátlan urát. Ezzel be is fejeződött volna ennek a két és félórás szószaporításnak a taglalása, mert hogy az nem volt egyéb főleg szószaporításnál, ebben végeredményében a közvélemény nagyrészt meg egyezett.

Valamit azonban elmulasztottak megírni a lapok, valamit, amit Európa minden rádióhallgatója tapasztalhatott, ha figyelmesen hallgatta végig ezt a beszédet és összehasonlítást tett Hitler mostani és ezelőtti rádiószónakalatai között. Csodálatosképpen egyetlen ujság sem írta meg azt, amit még olyanok is megállapítottak, akik csak hallották, akik csak hallották, de nem értették Hitler szavait. (Ez különben nemcsak azokra vonatkozik, akik nem tudnak németül. A német nyelv teljes tudásával is meglehetősen érthetetlen, zavaros és ellentmondó volt ez a beszéd.)

Ebben a beszédben — eltekintve belső külpolitikai csodabogaraitól — volt valami nagyon különös. Es pedig az, hogy a Führer meghalkult, aki csak legutóbbi rádióbeszédét is hallotta és unottan legyintve állt fel a készülék mellől, megállapítva, hogy az őrmestertől lett diktátor ismét kiabál, bömböl, ordít; most élénk csodálkozással hallotta, hogy Hitler csendesen beszél, beszél, beszél... két és félórán keresztül...

Szinte hinni se lehetett. Sokan azt mondták, ez nem is Hitler. Hiszen legutóbb is még úgy kiabált, hogy ezer és ezer kilométerekre a Harmadik Birodalomtól összerendeztek azok, akik bármilyen oknál fogva nem szimpatizálnak a barna színnel és horogkereszttel. Most pedig fel kellett erősíteni a hangszórót, hogy a „Führer” beszéde érthetőbbé váljék.

A „Führer” tehát meghalkult, sőt „megfinomodott”. Az a világnézet, amely kissé idegenkedve nézi az őrmesterek által őrmesteri tónusban vezetett politikát, örülhet nek ennek. A „Führer” ugylátszik tanult valahol egy kis jó modort és legjobb ulon van ahhoz, hogy igazi államférfi váljék belőle.

Igy gyndolják ezt a „Führer” ellenfelei. Barátai azonban növekvő idegességgel figyelik ez az elhalkulást. Mert a diktatura csak kiabálással ér valamit, a respektust csak az őrmesteri ordítás tarthatja fenn. A halkszavú diktátorokat még azok sem szeretik, azok sem félnék tőle, akik egyébként a diktatura hívének vallják magukat és szívesen hajlítják fejüket az őrmestertől lett kisizsen csizmái alá. Hitler meghalkult és talán ez a halk beszéd az első lépés a diktatura romlása felé.

Göring Bucurestibe látogat?

Balkáni repülőútra indul a porosz miniszterelnök

Berlin, május 23.
Göring porosz miniszterelnök, Kerl al-
titkár és a hesseni herceg tegnap este
repülőgépen elindultak Berlinből Sofia felé.
Berlinből jelentik Göring valószínűleg

kiszáll Belgrádban és Athént is meglátogat-
ja. A bucurestii Tempo értesülése szerint
Göring miniszterelnök Bucurestibe is ellá-
togat.

Lengyel egyetemi hallgatók tüntettek egy varsói lap ellen, mely kegyeletsértő cikket közölt Pilsudszky marsallról

Varsó, május 23.
A lengyel demokraták lapja, a Gazeta
Pilsudszky temetése után ke-
gyeletsértő cikket közölt a nagy lengyel
badsághősről és hadvezérről. Ezért a len-
yel nép kikiáltotta a bojkottot a lap ellen.
Egyetlen lengyel ember sem vett tegnap
részlet. A lengyel műszaki főiskola hallgatói

azonban nem elégedtek meg ennyivel, ha-
nem parázs tüntetést rendeztek a hatalmas
lap épülete előtt. Öregasszonynak maszki-
rozott és a lap példányaiba öltöztetett szal-
mababut hordoztak körül a városban, majd
a lap palotája előtt leöntötték petróleummal
és hazafias dalokat énekelve elégették a
szalmababut.

Arakokra került a bihormegyei Coroiu

Élet-halál küzdelem árán elfogták a Tinca környékén garázdálkodó veszedelmes haramiát

Halállal fenyegette meg a bandita a nyomozó csendőrőrmestert

Salonta, május 23.
A tincai és Tinca-környéki csendőrök
nyomozást csináltak a minap, amikor
elfogták a környék rémét és hara-
ját Suciú Pétert. Suciú Péter már hóna-
póta rémitgeti a lakosságot. Különösen
nőkre pályázott ez az erdei szatir, aki
bőkezű a gazdag embereket is leütötte és
bolta. Olyan félelmetes hirre tett szert,
hogy az asszony népség nem, mert egyedül
maradt a mezőre, vagy az erdőre. Egy hét-
napot azután Suciú Péter megtámadott
egy tincai embert, aki a varsandi
keresztül igyekezett hazafelé. A gazda
nem kevesebb, mint 1400 lejt rabolt el.
A környékbéli csendőrségek elhatározták,
hogy ártalmatlanná teszik ezt a vesze-
des banditát. A homorózi csendőr-
őrmester vette kezébe a vezetést. Két nappal

előtt Bodan csendőrőrmester levelet ka-
pott, amelyben közli vele Suciú, a bandita,
hogy halálra ítélte, bucsuzzon el az élettől,
mert meg fogja gyilkolni. A környékbéli
csendőrök összegyűltek és a varsandi erdő-
ben valószínűleg hajóvadászlatot rendeztek
Suciúra, aki fegyverrel várta az érkezőket.
Amint az első csendőrt felbukant, Suciú le-
kapta fegyverét és lönni akart. A fegyver
azonban csütörtököt mondott. Ekkor a ban-
dita botot ragadott és nekitámadt az első
közeli csendőrnöknek, aki a puska-
tussal védte magát, mert löfölgépet nem
akartak használni, élve akarták elfogni a
banditát.

Valóságos birkozás után sikerült le-
gyűrni Suciút, akit megkötözve szállítottak
Tinca-ra, ahonnan átkezik az oradeai ügyész
sége.

Mi újság Marghitán?

— Eltiltották az elővásárlást a marg-
hitai piacon. A községi tanács legutóbbi me-
ggyűlésén foglalkozott Rotschild Fülöp
kérdésével, aki a hetenként megtartandó heti
piacon már a kora reggeli órákban meg-
vásárolja az aprójószágot, vagyis annyit
össze, amennyire szüksége van. Így az-
után a lakosság sok esetben ki van annak
köszönve, hogy egyáltalán nem tud apró jószá-
got vásárolni, vagy ha vesz, úgy drága-
val kell azt megfizetni. Ezzel a várost
megkárosítják azok, akik előre meg vásá-
rolják az aprójószágot, mert nem fizetnek
pénzt, ami pedig tetemes bevételt je-
nő a városnak. A községi tanács úgy ha-
tározott, hogy a jövőben nem fogja enge-
délyezni 9 óra előtt a tyukvásárló autók be-
vezetését. Figyelemztetik Rotschild Fülöpöt
hogy büntetés terhe mellett ne vásárol-
jon 9 óra előtt aprójószágot. A községi ta-
nács határozatát annál is inkább örömmel
fogadják a lakosság, mert ténylege-
sen nem engedheti meg, hogy egy-két em-
beresetért az egész lakosságnak kára
 legyen. — Nincs villany Marghitán. Telje-

sen érthetetlen okból a marghitai villany
társaság már huzamosabb ideje nem szol-
gáltatja a villanyt rendesen. Vannak napok
amikor ég a villany, de a hét legtöbb nap-
ján gyertya fény mellett világítanak a la-
kosok. Miután Marghita község lakossága
éppen elég villany-díjat fizet, joggal elvár-
hatja a villany társaság igazgatóságától,
hogy a lakosság állandó villanyszolgálda-
tást kapjon. Még akkor is gondoskodnia
kell az igazgatóságnak a lakosság áram
ellátásáról, ha a villanygép állandóan török
és ilyen esetben után pótlásról kell gondos-
kodnia. (K. I.)

— Tömegbetegségek. Rheuma, csúsz és
isiasz (ülőidegzsába) a legelterjedtebb be-
tegségek közé tartoznak. A hivatalos sta-
tisztikák szerint különösen rheumában szen-
vednek nagyon sokan. Nevezett betegségek
leküzdésénél kitűnően beváltak a Togal-tab-
letták. Több mint 6000 orvos rendkívül elis-
merően és dicsőően nyilatkozott a Togal
hatásáról.

Irország tovább harcol Anglia ellen

Dublin, május 23.
De Valera ir miniszterelnök közölte,
hogy az ir kormány tovább folytatja gaz-
dasági harcát Anglia ellen.

Megadóztatják az országba jövő külföldi autókat

Bucuresti, május 23.
A pénzügyminiszter rendelete szerint a
jövőben, minden automobil után, amely át-
lépi az ország határát 100 lej kincstári ta-
xát kell fizetni. A motorbiciklik után 50
lejt kell fizetni. Azon külföldi automobilo-
k motorkerékpárok pedig, amelyek több mint
90 napot tartózkodnak az országban rendes
adó alá nem tartoznak.

Magyar író a Népszövet- ség szellemi együttműködési bizottságában

Genf, május 23.
A Népszövetség szellemi együttműkö-
dési bizottságában Madame Curie halálá-
val egyetlen nőtag sem volt. A szellemi
együttműködési bizottsága ma tartotta ül-
sét, amelyen Laval francia külügyminiszter
ajánlására Madame Curie helyébe Tomay
Cecilia magyar írónőt választották meg.

RÁDIÓMŰSOR

PENTEK

Bucuresti: 13.03: Gramofon 14.45: Gra-
mofon 18: Rádiózenekar 19.05: Mozart:
Kvintett, es-dur zongorára s fuvóshangsze-
rekre 20.20: Szimfonikus keringők gram-
fonon 19.15: Szimfonikus hangverseny 23.15
Könnyű lemezek.

Budapest: 7.45: Torna 11: Hírek 11.20:
Felolvasás 11.45: Felolvasás 12.10: Nemzet-
közi vízjelzőszolgálat 13: Déli harangszó az
egyetemi templomból időjárásjelentés 13.05:
Beer Olga énekel, Dömötör Tibor hegerül
14.20: Időjelzés 14.30: A 2. honvédegyalog-
ezred zenekara 15: Hírek 17.10: Diákléletről
17.45: Kovács Imre előadása 17.50: Időjel-
zés, időjárásjelentés, hírek 18: Dobsa László
előadása 18.35: Váci Gyula klarinétozik
19: Sportközlemények 19.55: Zágon István
vidám csevegése 20.05: Az Operaház elő-
adásának közvetítése Don Juan 21.05: Hí-
rek 23.45: Időjárásjelentés 23.50: Cigányzene
24.30: Hanglemezek 1.05: Hírek.

SZOMBAT

Bucuresti: 13.03: Rádiózenekar 13.50:
Rádiózenekar 14.40: Rádiózenekar 18: Ka-
tonazene 20.20: Új lemezek 21: Jazz 22.15:
Jazz 23.25: Éttermi zene.

Budapest: 7.45: Torna 11: Hírek 11.20:
Felolvasás 11.45: Felolvasás 12.10: Nemzet-
közi vízjelzőszolgálat 13: Déli harangszó
13.05: A VII. Szegedi Ipari Vásár megnyi-
tása 13.45: Hírek 14.20: Időjelzés 14.35: A
tuberkolózis ellen küzdő szegedi társaság ün-
nepi kiállítása 15.40: Hírek 17.40: Harsányi
Gizi előadása 17.45: Időjelzés 18: Pataky
Vilmos jazz-zenekara 18.30: Babits Mihály
beszél Vörösmarty Csongor és Tünde-jéről
18.50: Utry Anna magyar nótákat énekel
20: Mit üzen a rádió? 20.35: Hárfa-hegedü-
klarinéthármas. 21.25: Vigjáték-előadás a
studióban Gyuri urfi 21.15: Hírek, időjá-
rásjelentés, löversenyeredmények 23.40: Az
Operaház tagjaiból alakult zenekar 1.05:
Hírek.

REGÉNY

KALANDOS SZERBELEM

27

— Fogom már, — kiáltotta az inas diadalmasan. Aimée vergődött, verekedett és rugdalózott, de az inas annál jobban kapaszkodott a szoknyájába és kiadált:

— Megvan! Méltóságos asszony kérem, megvan....

VIII. FEJEZET.

És aztán?

Aimée, meg az inas úgy forogtak egymás körül néhányszor, mint az orsó. Majd hangos roppanás hangzott, a szoknya elszakadt és az inas nagy nyben vágódott neki a falnak, egyenesen egyik pánccsós lovag karjaiba. A pánccs úgy csörömpölt, mint a kovácsműhelyben jártak volna a betörők.

Aimée is elszédült kicsit, de hamar erőre kapott és vadul elrohanva a pánccsós lovag meg az elkábult inas mellett, kisuhant a nyitott kapun a sötét éjszakába.

Közben a kastélyban egyre többen gyűltek össze. A kifutófiu, meg a fűtő éppen az előbb érkeztek és látták, amint az inas nekirepül a pánccsós lovagnak. Észrevették ők is a szökevényt s azonnal utána eredtek, akár a jó vadászek.

— Mi volt az? — kérdezte Mr Lambe, mialatt szédülten felállt és lejött a kapuhoz. — Lövést hallottam?

— Nem, kérem szépen — lihegte az inas, mialatt előbújt a pánccsós lovag lába alól és leszedte magáról a diszes vértet, ami a fejére esett. — Csak.... csak elszabadult a...

Alexander maga is odaült a nyitott kapuhoz és kitekintett. Hallotta messze futó lábak dobogását. Az első pillanatban arra gondolt, hogy ő is utánuk szalad. De aztán belátta, hogy a halavány csillagfényben alig lehet remény arra, hogy megtalálják a szökevényt. Hirtelen ötlete támadt. Visszasietett az előcsarokba, után a telefonhoz rohant. Felkapta a kagylót. És szerencséje volt: az éjszakai szolgálatos tiszt azonnal felelt.

— Rendőrség? — kérdezte Alexander izgatottan. — Kérem az ügyeletes tisztet.

Lady Erythea úgy lépkedett lefelé a lépcsőkön, akár Boadicea a római légión pusztulása láttára. Tüzet hányt a szeme, kezében még mindig ott tartotta a nehéz bronz gyertyatartót. Megsemmisítően nézett a szerencsétlen inasra.

— Tarbeaux! — szólt élesen. — Tarbeaux!

Mr. Tarbeaux összegörnyedten, sántán, szánalmas állapotban, lesunyt fejjel közelített hozzá. Egyik kezével zsebkendőt szoritott vérző orrához. Másik kezében a sötétkék szövetdarab volt, amelyet az üldözött ruhájából szakított ki.

— Miért engedte el a tolvajt? — förmedt rá Lady Erythea. — Mi az? Megsebesült?

— Büszke vagyok, hogy véretem ontathattam a méltóságos asszony szolgálatában... — dadogta Tarbeaux. És néma diadallal felmutatta a sötétkék szövetdarabot.

— Ezt a ruhájából téptem ki, méltóságos asszony, kérem szépen. Most már nem menekülhet el. Erről ráismer a rendőrség mindenütt.

— Ha erősebben megfogta volna, nem kellene, hogy a rendőrség keresse meg! — szólt Lady Erythea méltósággal.

Most ért oda Mr. Lambe. Azonnal védelmébe vette az inast.

— Tarbeaux nem tehet semmiről, nénikém.

— De futni engedte a tolvajt!

(Folyt. köv.)

Sigheti hírek

— Izgalmas életmentés az Izán. A Tisza sigheti mellékfolyója sebességéről nevezetes. Nincs év, amikor emberáldozatot ne követelt volna az alig husz méter széles folyó. Tegnap izgalmas életmentésnek voltak a tanúi az Iza partján tartózkodók. — Fischman Pál 7 éves fiúcska az Iza partján tartózkodott Pavel Vasile egyetemist hallgató is, aki amikor meglátta a szerencsétlenséget, azonnal az Izába ugrott, hogy kimentse a fiúcskát, aki már-már fuldokolt a vízben. Nagynehezen sikerült elérni a víz sodrából gyorsan haladó gyermeket és kimenteni a biztos halálból.

— Csempészeket fogott a sigheti rendőrség. A sigheti rendőrség az elmúlt éjjel ismét nagyszabású csempészetet leplezett le. A csempészek Csehszlovákiából hoztak különböző árukat. A rendőrök felszólítására a

csempészek eldobták az árukat és futáskeresetek menedéket. A fürge rendőrök azonban sikerült kettőt elfogni közülük akik kiadták társaikat is. Összesen hat kerültek rendőrkézre.

— A félreeső helyen rejtette el a rabolmikat egy sigheti betörő. Néhány nappal ezelőtt Wiener Izidor kereskedő háza ismeretlen tettes betört. A kereskedő a rá felébredt és harcba keveredett a betörővel, aki leütötte az öreg embert és nemennyiségű ékszert rabolt el. A rendőrségnek sikerült letartóztatni a betörőt Henrik személyében, akinél azonban megtalálták meg a rabolt holmit. Vallatásra kényszerítették, amelynek során bevallotta, hogy a való félelmében, hogy megtalálják nála aranytárgyakat, valamennyit elrejtett a károsult házánál a félreeső helyen.

SPORT

Staruinta (Törekvés)-CFR B. diviziós derby Oradeán

Oradea, május 23.

Vasárnap a Nemzeti Bajnokság A) csoportjában teljes forduló lesz, a véletlen különös szeszélye folytán azonban ezekből a mérkőzésekből egy sem jut Oradeának. A Cao (Nac) és Crisana idegen pályán küzdenek, a z előbbi ismét Clujon a Romania ellen. A Crisana pedig Timisoarán a Ripenssiával veszi fel a küzdelmet.

Oradea azonban ennek dacára sem marad vasárnapi sportprogram nélkül. Sőt, — olyan érdekes mérkőzés kerül lebonyolításra, amely minden bizonnyal a sportkedvelők

ezreit csábítja majd ki a sporttelepre. Nemzeti Bajnokság B) csoportjának derbyje folyik le vasárnap a Staruinta (Törekvés) és CFR között.

A tabella harmadik helyén a Staruinta áll jelen pillanatban, míg a CFR a hatodik helyet foglalja el. A vasárnapi mérkőzés menetele azonban nagy eltolódásokat eredményezhet. Jól tudja ezt mindkét csapat együttese és éppen ezért nagyban készül is az előreláthatólag izgalmas találkozóra. A mérkőzés egyébként pontban öt órakor kezdődik a Rhédey kerti pályán.

Budapest-Berlin 7:1 (4:1)

Berlin, május 23.

A posta-stadionban Budapest labdarúgó válogatottja ma délután 7:1 (4:1) arányban legyőzte Berlin válogatott csapatát. A mérkőzést a cseh Krist vezette és azt tizezer ember nézte végig. A magyar csapat az első perctől fölényben volt. A harmadik percben az első magyar gólt Titkos lőtte, a 27. percben Sárosi szökteti Incét, aki öt mé-

terről védhetelen gólt ad be. A 35. percben Cseh II. beadását Sárosi értékesíti. 45. percben lövi Werner Ballantat beadásból a németek egyetlen gólját. A II. félidő 25. percében Balogh lövi az ötödik, a 27. percben Sárosi a 6-ik magyar gólt, míg a 30. perccel a mérkőzés befejezése előtt Titkos védhetetlen lövéssel beállítja a végleges eredményt.

A belga királyi pár Stockholmban

III. Lipót belga király és felesége (balról) Stockholmba érkezett a dán trónörökös és Jugrid svéd hercegnő esküvőjére. A királyi párt Gusztáv svéd király (jobbról) fogadta.

Miklós herceg vasárnap repülőgépen Oradeára érkezik

Bucuresti, május 23.

Vasárnap Oradeán nagyszabású autóversenyt rendeznek. Az autóversenyen megjelenik Miklós herceg is, aki saját maga által vezetett repülőgépen érkezik Oradeára.

Tatarescu miniszterelnök intervenciójára visszavonták a petrosani bányászok felmondását

Petrosani, május 23.

Mint tegnapi számunkban megírtuk, a petrosani bányatársaság azon határozata ellen, amellyel ezerhat száz munkásnak június 2-ára felmondtak széleskörű akció indult meg, amelyet maga a prefektus is támogatott. Pár nappal ezelőtt küldöttség ment le Bucurestibe, hogy interveniáljon illetékes tényezők előtt a felmondások visszavonása tekintetében.

A küldöttség komoly eredményeket ért el, amennyiben Tatarescu miniszterelnök figyelmesen meghallgatta a panaszokat, majd azonnal intézkedett telefon útján. Az intézkedés következtében a gyár igazgatósága a felmondásokat visszavonta, sőt kijelentették, hogy a közeljövőben nem is lesznek elbocsátások.

Szerencsés kimenetelű autóbaleset érte Gömbös magyar miniszterelnököt

Rosszul lett a sofőr menetközben és árokba vezette az autót, de Gömbösnek semmi baja nem történt

Budapest, május 23.

Gömbös Gyula magyar miniszterelnököt Nagytétényből Budapestre utaztában autóbaleset érte. Miközben az autó nagy sebességgel haladt az országúton,

a sofőr hirtelen rosszul lett. Még volt annyi ereje, hogy az autót lefékkezze, de az így is az árokba fordult.

Se a miniszterelnököt, sem a sofőrt nem érte komolyabb sérülés. Gömbös kiszállt a felborult autóból, gyalog ment a legközelebbi őrszemig, aki azután egy másik autót kerített és a miniszterelnök ezzel folytatta útját. A legközelebbi telefonállomásról értesítette a mentőket, akik az ájult sofőrt a kórházba szállították.

Ugyancsak tegnap súlyos autóbaleset történt a magyarországi Nyergesújfalu község mellett is. Gróf Czernin Rudolf és unokahuga Hardek grófnő autóján indultak Budapestre Bécsbe, amikor az autó Nyergesújfalu határában összeütközött a közlekedő

iparvasut egyik kocsijával. Az autó csaknem teljesen összetört és utasai megsérültek. Gróf Czernint és Hardek grófnőt, akik a csehszlovákiai arisztokrácia kiemelkedő tagjai, bevitték a budapesti Bókav klinikára

Hogyan?...Igen, Igen! Csakis

segít biztosan és azonnal! — mert mindig fényesen bevált!

Rheuma / Ülőidegzsába / Ideg- és főfájás
Köszvény / Spanyolnátha / Meghülés esetén

A Togal-tabletta erős húgysavoldó és baktériumölő hatású. Idült esetekben is fényesen bevált!

Togal semmivel sem pótolható! — Togal biztosan segít! Gyógyszertárakban és drogériákban. Lei 52. — és Lei 130. — A Togal-tabletta svájci készítmény.

Nyiregyházán elfogták a Szent Benedek-rend főnökének gyilkosát

Budapest, május 23.

Matyasovszky Kasszián meggyilkolása után az egész magyar rendőrség akcióba lépett, hogy a gyilkossággal gyanúsított — Lesti Andor inast elioják. Az országos körözésnek meg is lett az eredménye, mert a gyilkos fiút tegnap este 9 órakor Nyiregyházán elfogták. A rádióközvetítés alapján délután 6 órakor a Budapest—Nyiregyháza szélvonalon ismerte fel egy vonatkísérő Lesti Andort, de amíg a nyiregyházai pá-

lyaudvaron rendőrért ment, addig a gyilkos elmenekült.

Egész Nyiregyháza rendőrségét alarmozták és a rendőrök ugyszólván körülfogták a várost. Három órai általános razia után egy pincérnő lakásán fogták el a gyilkos fiút. Lesti Andor beismerte tettét, de azzal védekezett, hogy felindulásban gyilkolta meg a rendfőnököt. Zsebeiben 130 pengőt találtak.

Zsirosszódát ivott egy munkásnő az oradeai piacon

Az öngyilkos nem tért magához és kihallgatni nem lehet

Oradea, május 23.

Csütörtökön délelőtt, nem sokkal 10 óra után hatalmas riadalom támadt a zöld-ségpiacon. A piac ebben az időpontban a legforgalmasabb és így senkinek sem tűnt fel, hogy egy 25 év körüli, rosszul öltözött munkás külsejű nő járkál az elárúsító so-

rok között, aki rendkívül izgatott, ideges volt. A járókelők és elárúsítók azonban hirtelen arra lettek figyelmesek, hogy a nő félliteres üveget huz elő ruhájából és annak tartalmát fenéki kiitta, majd artikulátlán hörgéssel eszméletlenül esik össze.

Pillanatok alatt hatalmas tömeg verődött össze és izgatottan tárgyalták az esetet. Végül is valaki értesítette a mentőket, akik a még mindig eszméletlenül heverő nőt a kórházba szállították. Itt azonnal gyomormosást hajtottak végre és megállapították, hogy

az öngyilkos nő zsirosszódát ivott, a mely súlyos belső sérüléseket okozott.

Az öngyilkos egyébként a gyomormosás után sem tért magához és kihallgatni sem lehetett. Mivel semmiféle írást nem találtak nála, egyelőre kilétét sem tudták megállapítani.

Sikerrel haladnak előre a román-magyar kereskedelmi tárgyalások

Bucuresti, május 23.

A román-magyar kereskedelmi tárgyalások sikerrel haladnak előre. Manolescu Strunga kereskedelmi miniszter fogadta tegnap a magyar küldöttséget, majd vacsorát adott tiszteletükre. A tárgyalások gyorsan haladnak előre és az elvi megegyezés már készen áll.

Kommunista szervezetet leplezett le az osztrák csendőrség

Klagenfurt, május 23.

A rendőrség nagyszabású kommunista szervezetet leplezett le. Öt embert őrizetbe vettek.

— Szívbetegnek és érelmeszesedésben szenvedőknek reggel éhgyomorra egy fél pohár természetes "Ferenc József" keserűviz — a legkisebb erőlködés nélkül — igen könnyű ürülést biztosít, a gyomor és a belek működését elősegíti s az emésztési renyhességét csakhamar megszünteti.

Szombaton délelőtt hirdetik ítéletet a törvényszék a Lajos Abrahám ügyében

Oradea, május 23.

A sok vihart okozott Lajos Abrahám ügyben az oradeai törvényszék I. szekciójának hármas tanácsa csütörtökön délelőtt befejezte a tárgyalást, amelynek utolsó napja sem volt mentes a viharoktól. A tárgyalás befejezése után a bíróság közölte, hogy szombaton délelőtt 11 órakor hirdetik ki az ítéletet.

19 halottja van az Amerikában pusztító viharoknak

New-York, május 23.

Egyidejűleg az európai itéletidővel, amely Románián keresztül is végigvonult, az Amerikai Egyesült Államokban is borzalmas vihar dult. Okiahoma városban háromszáz családnak el kellett hagynia lakását, mert a víz elöntötte azokat. A víz színe, amely a városon keresztül megy, hirtelen öt méterrel növekedett. A borzalmas vihar halottjai is vannak. Eddigi jelentések szerint az emberáldozatok száma 19. A kár meghaladja a három millió dollárt.

Időjárás

Déli, délkeleti légáramlás, változó felhőzet. A hőmérséklet egyelőre nem változik lényegesen.

Nyolcszáz bányászt zárt el a külvilágtól az árvíz

Tíz napja, hogy a tárnák mélyén maradtak és valószínűleg egy sincs közülük már életben

Sanghai, május 23.
Megemlékeztünk arról a bányászerecsétlenségről, amely néhány nappal ezelőtt Kinában a Lin Chuan környéki bányákban történt. Mint a kínai Ciun Pao című lap írja, a katasztrófa sokkal nagyobb, mint az első pillanatban hitték. A legújabb jelentések szerint nem kétszáz, hanem nyolcszáz

bányászt zárt el az ár a világtól és tekintettel arra, hogy a bányások, már tíz napja vannak étel és elégséges levegő nélkül, nem valószínű, hogy egyet is sikerül élve megmenteni a borzalmas haláltól. Málkülönb a bányászerecsétlenség éhínségbe döntötte a fennmaradt munkásokat is. Háromezren maradtak közülük kenyér nélkül.

Szomorú statisztikák a Japánban pusztító elemi csapásokról

Tokió, május 23.
Annak idején részletesen beszámoltunk arról a borzalmas földrengésről, amely végig seprte Formosa szigetét. A földrengésnek megszámlálhatatlan emberi áldozata volt és a kár olyan nagy, hogy nem lehetett pontos statisztikát csinálni. Nem is lehet olyan gyorsan megcsinálni ezt a statisztikát, mert például a múlt év szeptember 21-én éjjel történt pusztulásról, amelyet a tajfun okozott, csak most adtak ki hiteles

jelentést. A japán belügyminiszter közlése szerint az 1934. szeptemberi tajfun áldozatai: 3000 halott, 14.000 sebesült, 4000 elűnt ház, 35.000 összedőlt ház, 13.000 elűlyedt bárka, 24.000 hid tört össze. 90.000 földbirtok került víz alá.

Igen érdekes, hogy az 1932-es földrengés kerekén 100.000 embert pusztított el, míg a Cendes-oceáni kiöntés 400 négyzetkilométer helyen pusztított és emberáldozata 30.000 volt.

Két halász a Marosba fullt

Alba-Iulia, május 23.
Kettős halálos szerencsétlenség történt a Maroson. Antal Lázló, Parthania Radu és Ban Gheorghe radestii gazdálkodók csónakkal kimentek a Marosra halászni. Isme-

retlen okból a csónak felborult és valameny nyien a vízbeestek.

Antal és Parthania Radu nem tudtak uszni és a víz elsodorta őket. Mielőtt segítségükre siethettek volna, mind a ketten belefulladtak a megáradt vízbe.

Harminckét foggal született egy cigánygyerek Magyarországon

Budapest, május 23.
Kunszentmiklóson különös eset történt. A kunszentmiklósi cigánysoron egyik cigányasszony egy fiugyermeknek adott életet, akinek legnagyobb meglepetésére

mind a harminckét foga kint van már és rendesen táplálkozik.

A különös esemény nagy érdeklődést keltett tudományos körökben is.

Harakiri a törvényszék folyosóján

Hasbaszurta magát és meghalt egy lopás miatt letartóztatott fiatalember

Cernauti, május 23.
Különös öngyilkosság történt Cernautiban az igazságügyi palota folyosóján. A rendőrség letartóztatott egy Turcan Eugen nevű fiatalembert, aki lopás miatt került a hatóságok kezei közé. Turcant a rendőrségi kihallgatás után átkísérték az ügyészségre. Az ügyészség folyosóján a tolvaj

fiatalember egy észrevétlen pillanatban zsebéből kést ragadott elő és mielőtt bárki is megakadályozhatta volna felhasította a hasát. A kinokban vergődő fiatalembert be szállították a kórházba, azonban minderről orvosi segítség késő volt, mert Turcan belehalt a sérülésébe. Vizsgálat indult meg, hogy Turcanhoz miképpen került kés.

Ismeretlen tömeggyilkos garázdálkodik egy francia városban

Egy hét leforgása alatt három gyilkosságot követett el

Páris, május 23.
Lyon városban rejtélyes tömeggyilkosság garázdálkodik, aki már az egész várost rémületben tartja. Egy héten belül már a harmadik kéjgyilkosság történt Lyonban s mind a három véres bűntény körülményei teljesen egyezők. A legújabb áldozat Guil-

letat könyvkereskedő, akit boltjában megfojtott az ismeretlen gyilkos. A rendőrség egyelőre tehetetlenül áll az ügygel szemben, mert a gyilkos jóformán semmi nyomot sem hagy maga után és semmit sem visz magával.

Elengedték a sulitai tűzkárosultak adóját

Iasi, május 23.
Emlékeztetes még az a borzalmas tűzvész, amely szinte teljesen elpusztította Tg. Sulitát. A pénzügyminiszter most rendeletet adott ki, amely szerint a tg.-sulitai károsultakat felmenti az adófizetés alól.

Borzalmas robbanás öt halálos áldozattal

Buenos Aires, május 23.
Egy vagon, amely 5000 kg. robbanószert tartalmazott ismeretlen körülmények között felrobbant. A borzalmas robbanásnak öt halálos áldozata volt. A súlyosan sebesültek száma hat.

Súlyos autóbaleset Cernauti mellett

Cernauti, május 23.
Tegnap reggel nyolc óra tájban a berhomet-cernautii országon súlyos autószerencsétlenség történt, amelynek igen sok sebesült áldozata van.

Reggel nyolc óta előtt indult el Berhometből az autóbusz, amely zsufolva volt. Zelenu község közelében az autóbusz kormányra összetört. Nagyon sok utas megsebesült, a falubeliek részesítették első segélyben a sebesülteket, majd értesítették a cernautii autóbuszállomást, ahonnan egy másik gép jött ki, hogy a sebesülteket Cernautiba szállítsa. Négy sebesültnek az állapota aggasztó.

— Egészségünk részére a legjobb szer éppen elég jó. Óvakodjék silány minőségű, káros hatású szerektől és ne kísérletzzék az egészségével! Alkalmazzon mindjárt kezdettől fogva orvosoktól ajánlott és klinikailag kipróbált gyógyszereket. Több mint 6000 orvos rendkívül elismerő és dicsérő módon nyilatkozott a Togal hatásáról és közöljük nagyon sokan különösen ártalmatlanságát dicsérik s azon tulajdonságát, hogy a szervezet jól tűri. Togal azonnal ható, fájdalomcsillapító szer rheumánál, köszvény-nél, ülőidegzsabánál (isiasz) ideges fájdalmaknál és meghűléses betegségeknél.

APROHIRDETÉSEK

Rendelésből és egyes pár színes fekete és lack cipők garantált tiszta bőr anyagból páronként lej 380. Gállnál. 2542

14—15 éves fiúk jó keresettel ujság-árusításra felvétetnek. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Az Erdélyi Magyarság terjesztésére kéreszünk az ország minden városában és községében megbízható ügyes egyéneket. Ajánlatot kérünk a kiadóhivatalhoz intézni.

Lakbérszerződés
Lakóbejelentés
nyomtatvány kapható Pásztor Ede papír-áruházában.

Eladók 8-as MÁV golyós cséplő 10 légkörös kazánnal, komplett felszereléssel. 90.000 lei.

8-as MÁV hátulszeielős dob gyűrűs cséplő kis szijakkal 36.000 lei.

Kis cséplők, traktorok purifikátorok.

20 lóerős Internatiónál petroleum-motor 25.000 lejért eladó. 2591

8-as, 7 légkörös Schutlewort magánjáró golyós cséplővel 85.000 lei Nagy Sándor, Oradea, Vasile Conta 23. 2591

Magánvállalatok, alkalmazottak bejelentéséhez szükséges Tablou kapható a Pásztor Ede-cégnél.

Eladó 2 nagyobb festékes hordó. Cím a kiadó hivatalban.

PASZTOR-NYOMDA. ORADEA